

KENGITTÄ AJO
-ELÄINLÄÄKÄRIN NÄKÖKULMIA-

Oulu 19.5.2023

ELL Jutta Ojala

Kilpailueläinlääkäri 1998->

- Oulun ravit jaetaan ELL Tanja Tenhosen kanssa
- Tornio
- Rovaniemi
- Pohjoisen kesäradat

Lähde:

Solé, M, Lindgren, G, Bongcam-Rudloff, E, Jansson, A. [Benefits and risks of barefoot harness racing in Standardbred trotters](#). Anim Sci J. 2020; 91:e13380.

Kilpailusäännöt

Ilman kenkiä ei saa kilpailla kaksivuotiailla lämminverisillä tai kolmevuotiailla suomenhevosilla eikä vanhemmilla hevosilla vuosittain 15.11.-15.3. Ilman kenkiä ajaminen on ilmoitettava erillisten ohjeiden (kts. Rangaistusmääräykset) mukaisesti mahdollisimman aikaisin. Esittelyn jälkeen kenkiä ei saa poistaa.

Rangaistusmääräykset kengittä ajoon liittyen

47080 Virheelliset kengitystiedot: Hevosen valmentajan on viimeistään kilpailupaikalla ilmoitettava radan sisäänkirjoitukseen hevosen kengitystiedot. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 60 minuuttia ennen lähdön esittelyä tai jos kysymyksessä on T-peliin kuuluva lähtö, viimeistään 60 minuuttia ennen T-pelin ensimmäisen kohdelähdön esittelyä. Mikäli tieto kengittä ajamisesta ilmoitetaan määrättyä aikaa (60 min) myöhemmin, mutta kuitenkin ennen kyseisen lähdön esittelyä, on rangaistus valmentajalle 50 euron sakko. Suurkilpailujen karsintalähdöissä ja finaalissa sakko on 100 euroa. Mikäli lähdön jälkeen käy ilmi, että valmentajan ilmoittama kengitystieto on virheellinen tai se ilmoitetaan vasta esittelyn jälkeen, on rangaistus valmentajalle 150 euron sakko. Suurkilpailujen karsintalähdöissä ja finaalissa sakko on 300 euroa.

Valmentajan vastuun laiminlyönti

Ilman kenkiä kilpaileminen on kielletty 15.11.-15.3. välisenä aikana. Mikäli esittelyyn tultaessa tai esittelyn jälkeen havaitaan, ettei hevosella ole kaikki kengät jalassa, jää hevonen lähdöstä pois. Jos kilpailun jälkeen havaitaan, että hevonen kilpaili ilman kenkiä, suoritus mitätöidään, palkintoa ei makseta ja valmentajalle määrätään karkea, vähintään 300 euron sakko ja mahdollinen ajo-/kilpailukielto. Hevosen hylkääminen ei vaikuta totopeleihin. Jos kaviosta tulee kavionpohjan kulumisesta johtuen verta tai kavion pohja on muutoin selvästi puhjennut ja kilpailueläinlääkäri kengittäjää kuultuaan arvioi tämän muutoksen johtuvan liiasta kavion kulumisesta, määrätään valmentajalle 300-500 euron sakko tuottamuksen asteesta/vakavuudesta riippuen ja hevoselle 10-20 vrk kilpailukielto.

VALMENTAJA! ILMOITA
KENGITYSTIEDOT AJOISSA JA
VARMISTA KENGITYSTIETOJEN
OIKEELLISUUS SISÄÄNKIRJOITUKSEN
YHTEYDESSÄ!

Vaatimuksia kengittä ajoon eläinlääkäarin näkökulmasta

- Kavion muodon on oltava oikea; fysiologinen vuolu ja kengitys, hyväkuntoinen kavio. EI matala-anturainen tai kannaton. Virheellisessä asennossa olevassa kaviossa korostuu rasitus niveliin, mitä kengittä ajo vain edesauttaa
- Kannat tärkeät, kanta-alueen kiputilat ovat pitkällisiä ja vaikeita hoitaa
- Puutteellinen pito/lisääntynyt liuku voi näkyä etujaloissa säären yläosan ongelmina
- Kengän takaisin laitto startin jälkeen; tehdäänkö niille sijoilleen vai korjataanko mahdolliset vinoudet ym.
- Radan oltava sopiva; joustava, ei liian karkea eikä liian kova

Kengittä ajon edut

- Ruotsalaisen tutkimuksen mukaan kilometriaika parani kokonaan kengittä juosseilla hevosilla keskimäärin 0,7 sek, ja ilman etu- tai takakenkiä juosseilla 0,3 sek -> marginaalit pienet, vaikutus lopputulokseen suuri
- Psykkinen vaikutus?
- Pito?
- Balanssi, ahdasliikkeiset voivat hyötyä, voidaan riisua suoja..

Kengittä ajon huolellinen suunnittelu

- Yksi startti saattaa kuluttaa kaviota jopa kolmen viikon kasvun edestä?
- Laukkariski kasvaa jopa 25 % kokonaan ilman kenkiä juoksevilla (riippuu matkasta, lähetystavasta, lähtöpaikasta etc.)
- Tähdätään kauden tärkeisiin kilpailuihin, ei rutiinisti oteta kenkiä pois
- Mahdollistaako varikon kunto kenkien riisumisen?
- Kesäradoilla ei pitäisi ottaa kenkiä pois

Kengittä ajon haitat

Kengittä ajon haitat

- Kavion liika kuluminen
 - Virheasentojen korostuminen
 - Kiputilat kaviossa ja nivelissä
 - Punasolutuho kavion hiussuonissa? Merkitys?
- > Vaatii valmentajalta ammattitaitoa ja kokemusta
- > Ei saa vaarantaa hevosen hyvinvointia!